

הנדון:

"באו בנים עד משבר, וכוח אין ללידה!"

לידה קשה

ניסיון של הקמת גרעיני-מנהיגות פוליטיים בגדה וברצועה. מי שניסו נעצרו, גורשו, עונו, נרצחו, נפגעו במעשי המחתרת שפעלה בחסות השלטון, הופחדו או שוחרו.

והנה, לפתע, ממש בחילולה, יש בכל מקום הנהגה לאומית סמכותית, שהכל לרבים למישמעתה.

פותרים חנויות לפי הוראותיה, סוגרים אותן לפי הוראותיה. יוצאים לרחוב, מתכנסים לתפילה, נמנעים מלצאת לעבודה, מניפים רגלים — הכל על פי צו של הנהגה אלמונית, מחתרתית, ככל כפר ועיר.

זהו שלב-ביניים הכרחי ככל מהפכה מצליחה: קיומם של שני שלטונות זה לצד זה — השלטון של המישטר הישן והשלטון של המישטר החדש.

כיום זהו המצב בשטחים הכבושים: יש השילטון הישראלי, המפעיל את הצבא, ויש השילטון הפלסטיני, המכוון את כל מעשיו הציבורי.

השילטון הישראלי הודיע בהתמוטטותו ברגע שהכריז כפי שרהביטחון, המרטאלי הודיע בהתמוטטותו ברגע שהכריז כפי "הפחד" מפני צה"ל על-ידי שימוש בנשק ובריסוק-עצמות. שילטון הווקל לכך כדי להתקיים — ימין ספורים. כך מלמדת ההיסטוריה. ואילו השילטון הפלסטיני נשען על רצונו של הציבור. גם הוא מאיים על פורקי-עול ומפרימישמת (כפי שעשו המוסדות הפלסטינים שלנו, בשעתו) אך זהו גורם שולי.

מי שמבטא את רצונו הנחרץ של 97% של הציבור, אינו זקוק לאיומים רבים על 3% הנותרים. לכך דואגים בני-מישפחה, קרובים, שכנים, חברים לעבודה, חברים-לסילה.

על רקע זה יש לראות גם את האירוע בכפר קאטיה, שבו נערך מישפט-ליניץ' למשתתפי-פעולה. מעניין ששני הצדדים מרשמים במושג "משתתפי-פעולה", שמקורו בהווי הכיבוש הנאצי בצרפת.

במשך 20 שנה היה שילטון-הכיבוש מבוסס על אלפי משתתפי-פעולה פלסטיניים, ובחקר על מודיעים. ההצלחה הפנטסטית של השב"כ בחשיפת כמעט כל החוליות שביצעו או שתיכננו פיגועים נבעה בעיקר מעוברה זו. הפלסטינים עצמם אמרו, בייאוש: כל הפלסטינים מלשינים זה על זה. אי-אפשר לעשות כלום.

הישראלים בוז למינסים האלה. בעגה של הכיבוש נולד המושג "שטינקר", מסריחן, כתואר מקובל למשתתפי-הפעולה בכלל, ולמלשינים בפרט.

השטינקרים לא היו סודיים. הם היו מוכרים כרבים. רבים מהם נשאו בגאווה נשק — סימן-היכר מובהק של משרת-השילטון. לא אחת, כשביקרתי במחנה-הפליטים או בעיר בגדה ובעזה, הצביעו מארחי על בית מסויים ואמרו: "זהירות, שם גר מלשין של השב"כ. נלך מסכיב".

כשהייתי חברי-א"ל, הרבקתי כמה פעמים כרוזים על הוצאתם-הורג של מלשינים, ששיתפו פעולה עם הכולשת הבריטית. זה היה מקובל על הכל.

חיסול מעמד השטינקרים הוא חלק בלתי-נפרד ובלתי-ימנע מהתנערותו של עם, לקראת מדינתו.

עד כה נהרגו בשטחים הכבושים שטינקרים מעטים-יחסית. יש אצל הפלסטינים רתיעה מסוימת מפני שיכרת דם פלסטיני. אולי זוהי תוצאה של הטראומה של 1936-1939, כאשר אנשי המופתי ערכו מרחיק-דמים בקרב יריביהם. אולי זוהי רתיעה מן הסוג שהביא את מנחם בגין לכך שהיה מוכן לסבול את חטיפת אנשיו ועינוייהם בידי ההגנה, ובלבד שלא לפתח במלחמת-אחים.

הריגת "משתתפי-הפעולה" הוא סימן של תהליך. יתכן שבני-הכפר רצו רק לשרוף את ביתו, והגיעו למעשה ליניץ' רק אחרי שהאיש פתח באש והרג ילד, אולי בטירוף של פחד, או בכיחון העצמי המטורף של "איש השילטון", הכטוח כי הצבא הישראלי יבוא להושיעו.

ברור כי ברגע זה משתדלים שטינקרים אחרים לחזור כהם ולכרוז ברך לפני השילטון החדש. הם נשבעים על סיפרי-הקוראן שלא לשתף עור פעולה. הם משקשים. הם יודעים כי השילטון הישראלי אינו יכול להצילם. נשותיהם, ילדיהם, קרי ביהם מוקיעים ומקיאים אותם. אם יימשך תהליך זה ומעמד שטינקרים ייעלם, יגרום הרבר לניתוק הקשר החשוב ביותר בין הכובש והנכבש. אחרי-כך יבואו ניתוק קשרי-המיסחר, התפרקות מוסדות המינהל, שביתת הפועלים.

העובר מתנתק מן הרחם. זהו תמיד תהליך מכאיב ומגואל-ברם.

אפשר להמשוך כרימיו זה. הלידה יכולה להביא ליהוים גוסה של האם, ולהביא למותה. זהו לרורות האחרונים, זאת היתה אחת מקוללות האנושות.

אם הגוף מסרב ללדת, יכולים להתרחש סיכוכים מסוכנים. יש ונוצר חוירד בניתוח קיסרי — התערבות חיצונית, כדי להציל את חיי האם והילוד גם יחד.

רבים מקווים כי התרחיקים יבצעו את הניתוח הזה. הצרה היא שג'ורג' שולץ והבוס שלו רק מתחזים כרופאים, ולמעשה אינם אלא פועל-ניקיון שלבשו חלוק לבן. אין הם מבינים שלפניהם תהליך של לידה. עמיתיהם הישראליים אינם רואים זאת, מפני שאינם רוצים לראות.

שום שילטון קולוניאלי אינו מוכן להכיר מרצון בעוברה. שברחמו נוצרה ישות חדשה, שאי-אפשר עוד לעצור בעדה. כפי שאמר המלך לישיעיהו הנביא: "יום צרה ותוכחה ונאצה היום הזה, כי באו בנים עד משבר, וכוח אין ללידה!"

פיתאום צצים הרגלים הפלסטיניים כסטריות אהר

רי הגשם. בכל יום, בכל מקום. אפטר לתמוה: מניין באו הרגלים האלה? מי תפר אותם? היכן? מזה 20 שנה ויותר (גם כימי הכיבוש הירדני) היה הרגל האומי הפלסטיני אסור לחלוטין.

(לא אחת עמדתי על האידיוטיזם התהומי, הטמון בהוראה האוסרת על ציבור להניף את דגלו הלאומי. היו לי על כך ויכוחים סוערים עם מנשה בגלס. דגל אסור מלהיב פי כמה יותר מדגל מותר, המונח בגלוי.)

בנימין זאב הרצל לימד אותנו כי דגל הוא הרכה יותר מאשר סמרטוט ציבעוני על מוט של עץ.

די לראות על מירקע הטלוויזיה מדי יום את אלפי הצעירים המינסים את הרגלים האלה בהתלהבות, משבעת חושיהם, המוכנים להסתכן לשם כך במוות, במעצר ובעינויים, כדי להביא את התהליך.

בעיתוני ישראל אסור לקרוא לו "רגל פלסטיני". צריכים לקרוא לו "רגל אש"ף". אם כן, דגל-אש"ף מתנופף עתה מעל לכל הערים ובכפרים בגדה וברצועה, אף כי צה"ל מקדיש מאמצים גדולים כדי להורירו מראשי הצריחים. העצים ועמודי-החשמל.

ת הליך הלידה של מדינה מתחיל כשיש מנהיגות.

לנו היא "המוסדות הלאומיים" — הסיכנות היהודית והוועד הלאומי. הם קיבלו את ההחלטות ונתנו את ההוראות. אבל זה לא היה העיקר. העיקר היה שהם היו העובר של ממשלת-המדינה, סמל הקיום הלאומי והיכולת הלאומית לתפקד כמדינה.

לפלסטינים יש מנהיגות כזאת. לרבים אצלנו קשה להבין מדוע סירבו כל המנהיגים המקומיים, שהזמנו עלייהי ג'ורג' שולץ, להיענות להצעתם. מדוע כל האנשי הגות המנוניים של ההתנערות, מהזעזעו את עצמם ב"הגות אש"ף הקיימת במרחקים. מדוע גם הכוחות האופוזיציוניים — הקנאים המוסלמים, הלאומנים הקיצוניים, המארכיסטים — קיבלו על עצמם את הנהגת אש"ף.

פועל באן אינסטינקט לאומי טיבעי. בשלב של טרי-מדינה, של מדינה-ברדך, יש חשיבות עליונה לקיומה של הנהגה מאוחדת, עליונה, המוכרת עליידי כל, המסוגלת בכל רגע להסוך את עצמה לממשלה הזמנית של המדינה הנולדת.

הרוב העוצם של היישוב העברי בארץ התנגד לאצ"ל ולח"י לא בשל שיטותיהם וסיסמותיהם. היישוב לא הורעזע מול פיצוץ מלון המלך דויד. רצח הלורד מרין את המשתפצות בשווקים הערביים. אבל הויזע עם על פקיות עול המספצות של "המוסדות הלאומיים". הוא הבין אינסטינקטיבית את החשיבות העליונה שבקיום המוסדות האלה.

בשיש דגל ויש הנהגה, הכל מוכן ללידה עצמה.

אחד מסילאי הלידה הממלכתית הוא היווצרותו של שילטון חלופי.

עוד ברחם האם מתחילים איברים רבים בגוף העובר לפעול באופן עצמאי. בתהליך הלידה של מדינה כשטחים כבושים קורה דבר דומה.

במשך 20 שנה דיכא שילטון-הכיבוש בהצלחה מפתיעה כל

ל כל בחלקנו להיות עדים לאחר מפילאי הטבע האנושי.

לידתה של מדינה. מכיוון שה קורה לירינו, ממש בחצר שלנו, קשה לנו לראות. זה קרוב מדי, וזה נוגע לנו יותר מדי. אולם זהו תהליך מרשימים. מול עינינו נולדת המדינה הפלסטינית.

לידה של מדינה היא תהליך ממושך. מי כמונו יודע. רגלים לקבוע כי מדינת-ישראל נולדה בה' באייר, ה-15 במאי 1948. זה נכון מבחינה פורמלית. אבל רק מבחינה פורמלית. קדם לכך תהליך ארוך וממושך של "המדינה בדרך". נוצר ציבור. נוצרה תודעה לאומית. זהות, דגל, אידיאלוגיה. קם המשק העברי, מערכת-החינוך העברית. קמו "המוסדות הלאומיים". ואז, כאשר הכל היה בשל ומוכן, כאשר היישוב העברי היה די חזק מבחינה כמותית ואיכותית לרכוש את עצמאותו ולהחזיק בה, החל המאבק לשיחור, שהגיע לשיאו ב"תנועת המרי העברי" שאיחדה את כל המחטרות והכוחות.

הבריטים, עם חכם ומנוסה, קראו את הכתובות על הקיר (תרתי משמע) והסתלקו מן הארץ לפני שהסתכבו במילחמה מגואלת-ברם, שהם לא יכלו לנצח בה.

ובך נולדה המדינה שלנו, "נולדה" ששוטו כמשי געו, כמו כל לידה: זרע זעיר הפך לעובר, העובר גדל והתחזק, וברגע המתאים יצאו מרחם האם העולמי ניאלית אל אוויר העולם.

עכשו זה קורה לפלסטינים. ארת התהליך עצמו.

המאורע שהחל ב-9 בדצמבר 1987 — תאריך שירשם בסיפרי-ההיסטוריה — כבר נזכר ככיבוש שונים. התפרעויות. מהומות. התנערות. מרד. מהפכה. בדיעבד ייאמר כי אלה היו צירי-הלידה של אומה, של מדינה.

כאשר מבינים זאת, כל מה שמתרחש עתה לנגד עינינו מסתדר בסדר הגיוני.

את השאלות הנשאלות בימים האחרונים שוב ושוב היא:

מדוע עכשו? מדוע דווקא ברגע זה? מדוע ב-9 בדצמבר 1987? מדוע לא לפני שנה, לפני 10 שנים? נשמא לו כך סיבות רבות, כולן נכונות. הסיבה הערבית בעמאן, ששיכנעה את הפלסטינים כי העולם הערבי רוצה לשכוח אותם. גמישת רגלי-גורבאצ'וב, שהרסה את התיקווה כי הפיתרון יבוא בעיקבות הסדר בין שני הגדולים. הקיפאון המוחלט של ממשלת-האחרון בישראל.

הכל נכון. אולם הסיבה האמיתית, העמוקה, אינה קשורה אף באחד מן המאורעות האלה. היא באה מבסנים: העובר צמח, והיה מוכן ללידה.

אפשר למצוא רימויים רבים לשקט המדומה, ששרר

בשטחים הכבושים במשך 20 שנה, ושהופר לפתע בצורה כה גסה. אפשר להשוות זאת לנהר, שנעצר על-ידי סכר. המים מצטברים מאחורי הסכר לאט-לאט, בוריהם שקטה, בלתי-מורגשת. ואז, לפתע, כאשר הלחץ מגיע לנקודה הקריטית, די בטיפה נוספת אחת. לפתע נפרץ הסכר ברעש אירי, והמים הקשטים הופכים בן-רגע לשיטפון כביר העוקר בתים ועצים והסוחף עימו כל הניקרה על דרכו.

אפשר להשוות זאת להצטברות של כהר שקט ציורי. בגלל תופעות-טבע הנוריות עומק בלב האדמה, פורץ לפתע ים של לאבה רותחת, הקוברת תחתיה את פומפי. אפשר להשוות זאת לבקבוק של מים, המוכנס לתא-הקירור כמקרר. שום דבר אינו קורה. ואז לפתע, כאשר המים מגיעים לנקודת-הקיפאון, הנוזל קופא, הבקבוק מתפוצץ, והמים הופכים לגוש קשוח של קרח.

כל הדימויים האלה עוזרים להבין את המעבר הפיזיקלי משה שקט בלתי-מומרים, השפלה מתמרת, עבודה בתנאים תיאגושיים, מעצרים המוניים, התעללות שיגרתית וניצול כלכלי, כשהיה נרמה שאין גבול לסבלנותו של העם הזה, שאפשר לעשות בו ככל העולה על הרוח — באה התפוצצות פיזיקלית.

אבל מבין כל הדימויים, הנכון ביותר הוא תהליך הלידה. ב-9 בדצמבר החלו צירי-הלידה, והעובר של המדינה הפלסטינית החל מנתק את עצמו מן הגוף של הכיבוש הישראלי, לקראת יציאתו לאור העולם כיי שות עצמאית.

רופאי-מילוד מכיר את כל הסימנים. גם מומחה פוליטי.

למדינה חדשה ררוש דגל. לפלסטינים יש דגל, כמו שהיה לנו. הרגל קדם למדינה.